

~~11-58.~~

EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.

VITEBERG.

11-58.

SIGNAT. MDLCCCLXIII.

DE
TRANQVILLITATE
ANIMI

DISSERTATIONCVLA PROGRAMMATICA,

QVA,

AVSPICE DIVINO NUMINE,

AD

ACTVM ORATORIVM,

D. III. OCTOBRIS

IN VALLE DIVAE MARIAE, NON PRO-
CVL HELMSTETO,

cl**o**l**o**ccxxxv AB HORA III-III HABENDVM.

SVMME VENERABILEM

DOMINVM ABBATEM,

VICINOSQVE SCHOLAE NOSTRAE BONARVM-
QVE LITTERARVM FAVTORES,

EA, QVA PAR EST, HVMANITATE

INVITAT

IOANNES DAVID MVLLER,
RECTOR.

HELMSTADII

TYPIS PAVLI DIETERICI SCHNORRII,
ACAD. TYPOGR.

DE
TRINOVILLIATHE
ANNI
PONTIFICATUS...

ACTUS ORATORIAM
IN VAHRE DIVA...
DOMINVS ABBATVS
DAVID...
HEAD TITOM

Diverforum hominum diversa dari studia, nemo, nisi stupidi ingenii homuncio, qui cerebrum gerit in calcaneo, in dubium vocare poterit. Si enim oculos nostros ad ea, circa quae mortales occupati esse solent, vertimus, tot tamque varios illorum deprehendimus labores, ut ne cogitationibus quidem adsequi valeas. Multorum, quos gloria vexat inanis, pectora fastus turgidus sollicitat, nec illos quiescere concedit, usque dum aliquod gloriolae pulvisculum captaverint. Alios amor habendi sceleratus tenet obstrictos. Sunt, qui Veneris Bacchique flagitiosas sectari choreas contendunt, utque voti sui lascivi reddantur compotes, omnem movent lapidem. Alios Martis imperia subiecerunt sibi, atque hi nulla alia re suum obtinere bonum

bonum summum posse autumant, quam si castrorum furoribus interesse liceat. Verum quidquid anxii hi volvunt revolvuntque Sisyphones, quid quaeso aliud sibi comparant, quam ut innumeras adtrahant aerumnas, & tandem se in perniciosi profundam voraginem protrusos gemant. O infelices hospes operarios! O miseros athletas! quorum conatus sudorque nil nisi calamitatem miseriamque prognerat luctuosam. Siquidem sane, rem aequa qui perpendit lance, illuc cum primis adspirat, quomodo per omnem vitam animi quietem habere possit & tranquillitatem mentis. Hanc ipsam vir sapiens amplectitur arctissime, hanc amat, hanc connubio sibi iungit stabili, propriamque dicat. De hoc ipso felicissimo quieti animi statu praesens scribere programma est animus. Priusquam vero ad ulteriorem felicitatis huius explicationem digredimur, haud exigua nobis obiectum iri videtur quaestio: an etiam hac in miseriarum valle, quo titulo vita hominis insigniri solet, eiusmodi tranquillitas sit expectanda? de nihilo hic scrupulus minime censendus, cum ipsa DEI eloquia passim totam hominis naturam, post primorum parentum lugendum lapsum, corruptam ingemiscant, viresque tam corporis, quam animi perditas, ut ex tali miseriarum profundo omnis denegatus regressus, nec in integrum ulla restitutio sit speranda. Atque hoc oracula non solum profantur divina, sed & gentilibus ex ruderibus & sanae rationis reliquiis innotuisse, certissimo certius est. Seneca, sapientissimus ille morum doctor, nemo, inquit, sine vitio est, omnes peccavimus. Non delin-

linquimus tantum, sunt verba huiusdem gentilis, sed & ad extremum aevi delinquemus. Succinit huic Philosopho Stobaeus: cogita, conatum esse hominibus peccatum, cui adfines eiusdem sapientis estatum: ingenita est cunctis malicia. Hinc etiam apud Herodotum: homo, quantus est, calamitas est. Sic nulla herba, nulla medicina unquam fuit inventa, quae miseros mentis tumultus sanare, removeatque abigere possit. Hoc in terrarum orbe summum bonum, verissimam felicitatem, tranquillitatem mentis, quae tantum in caelo invenitur, quaerere, nec perturbationibus animi, nec fortunae succumbere, irritum fieri videtur labore. Quamvis igitur talis mortalium conditio, turpes ut, iudice Plutarcho, omnes animi morbi, tantum tamen abest, ut omnem homini facultatem, quam animi tranquillitas secum vehit, abnegemus, ut potius omnia impedimenta per genuinam educationem, per sinceram morum inculcationem, per crebriores ad DEVM fusas preces removeri, & ad illam, tanquam ad portum omnis quietis, perducere posse, intrepide adseveremus. Quum igitur aperte satis ostensum, ad possessionem quieti animi aditum nemini esse occlusum, quis non omnibus eniti velit viribus, hanc ut felicitatem nanciscatur, & sic inter huius pretiosissimi quasi lapidis adeptos recenseatur; illud autem ut obtineamus, erit necessarium, ut integrae vitae sumus scelerisque puri, omnesque prava affectus exuamus. Illos enim homines, his qui se mancipant, in extremam praecipitant miseriam mentesque ad turbulenta reddunt, ut prae anxietate, ex eiusmodi

di motibus scaturiente, saepe ubi locorum agant, nesciant, ignorent. Felices igitur praedicandi illi, quorum vitiosam indolem iam a teneris sollicita emendavit educatio. In his rebellantium adfectuum motus, si non plane nulli, exigui tamen inveniuntur. Haec si malignitas e medio sublata, magis magisque ad interiorem tranquillitatem es adpropinquaturus. Nec parum ad hunc adsequendum scopum proderit, malorum conversationem sedulo si vitaveris. Si enim, ut Seneca philosophatur, a conversantibus mores adsumuntur, & monitore Plinio, ad rationem bonae vitae etiam exemplis erudimur, quis non vel manibus palpat, pessima exempla animis nil nisi mala, unde inquietudo oritur, propinare. Nunquam autem ad tanti boni perceptionem perveniet homo, nisi omne negotium hoc arduis ad DEVM fufis precibus fit inchoaturus. Hoc vel ipsi gentilium sapientiores noverant. Adposite hinc inter alia Seneca roga, inquit, audacter DEVM, & bene consideranda, quae Plato tradit, quod nimirum in omni actione DEVM semper oporteat invocare. Hac ratione si iter ad tranquillitatis animi arcem instituerimus, non video, quid hominem porro inquietare possit. Hac ratione omnes usi sunt sapientissimi, quando ad hoc tanquam ad summum bonum contendebant. Socrates certe, cuius indolem ad scelera proclivem observarunt, per ingenuam educationem, excultam informationem, mentisque ad DEVM reflexionem, adeo suam naturam emendavit, ut inter sui saeculi optimos fuerit habitus. Proh quanta in hoc viro sapientia! quanta prudentia! quam amabilis adfectuum har-

harmonia! semper erat idem, nihilque ipsum move-
re poterat. Vt in vita, ita & in morte, praesenti sem-
per erat animo, nec luctus dabat signa, cum corpo-
ris exuvias deponeret. O felices igitur, o terque qua-
terque beatos! quibus hanc felicitatem, quam animi
quies secum habet coniunctam, adquisivisse divino
datum munere! huiusmodi virum, ad effatum Ho-
ratii, non civium ardor, prava iubentium, non vul-
tus minantis tyranni, mente quatit solida & quiete.
Haec igitur cum ita sese habeant, quis se miseriis ob-
noxium gemat, nisi qui bene pieque vivere ignora-
verit. Impiis enim Esaias, mysta divinus, pacem
denegat. Nos, qui CHRISTO dedimus nomen, ita
vivamus, ut in hoc mundo tranquillitate animi per-
fruamur, tandemque ad aeternam quietem pertingamus.
Peroraturi amplificationes dialecticas patrio
sermone recitabunt, ita ut

CHRISTIANVS HENRICVS FVCHS,
Helinga-Magdeburgicus, modestiam commen-
daturus;

CHRISTIANVS FRIDERICVS SEGER,
Bahrdorffio-Brunsvigius, eruditionem optimum
hominis bonum esse, adfirmaturus;

SAMVEL FRIDERICVS HAKE, Crem-
linga-Brunsvigius, ebrietatem studiosum non
decere, ostensurus;

**GOTTLIEB FERDINANDVS FRIDE-
RICVS BOSSEN,** Abbenroda-Brunsvigius,
Christiano non competere hypocritin, concio-
naturus;

DA-

DANIEL CHRISTOPHORVS RAHTGE,
Frelstedtö-Brunsvigius, eruditioni honorabile
competere, adfeveraturus;

ERNESTVS CONRADVS LVBBECKE,
Vorsfelda-Brunsvigius, libellum famosum ho-
minis dignitatem laedere, adfirmaturus;

GEORGIVS HENRICVS CHERVBIM,
Helmstadiensis, noctu debacchantem per pla-
teas non esse studiosum, dicturus sit.

Proinde summe venerabilem Dominum Abbatem,
singulosque Musarum nostrarum Fautores, quo par
est, observantiae cultu oro, ut benevolentiam suam
praesentia & auscultatione adtenta declarare ne
dedignentur. P.P. in valle D. Mariae prope Helm-
stetum A. O. R. c l o c c x x x v . d . I I I .

Octobris.

Ung. VI 58. (1)

ULB Halle

3

002 686 287

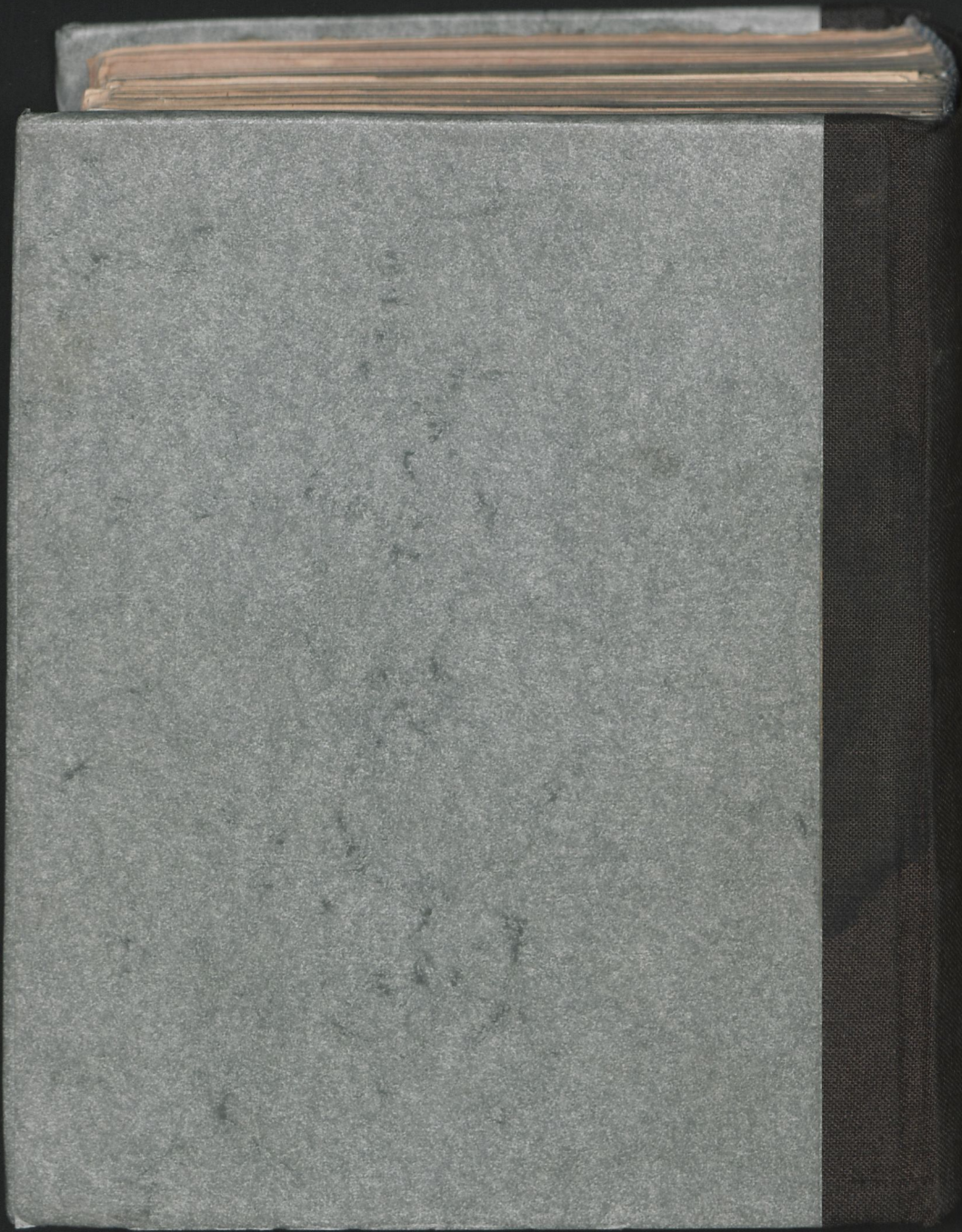

56,

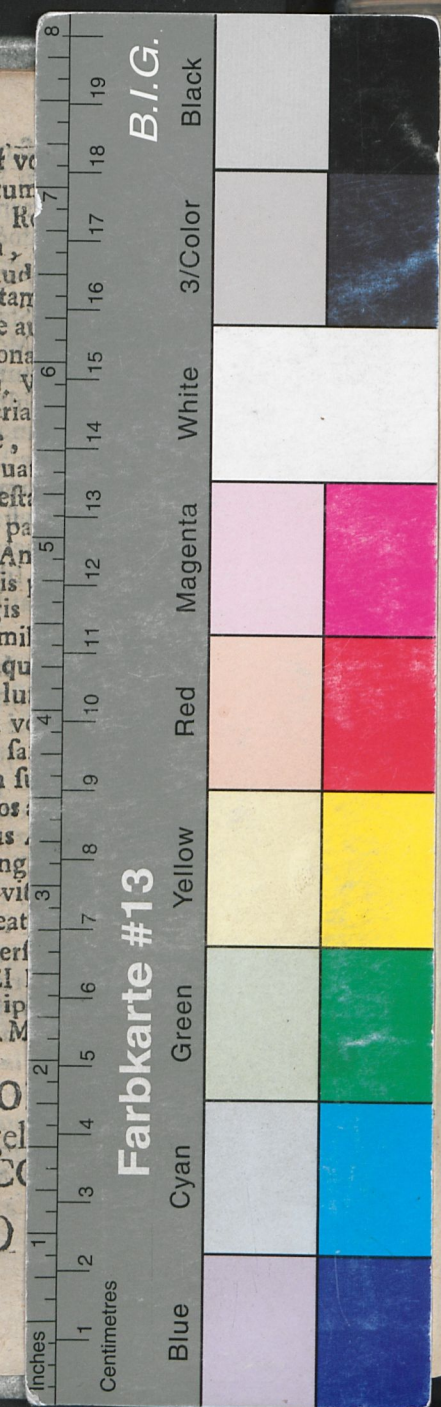
VD17
Sep. 2000 Pcl.

DE
**TRANQVILLITATE
ANIMI**

DISSERTATIONCVLA PROGRAMMATICA,
QVA,
AVSPICE DIVINO NVMINE,
AD
ACTVM ORATORIVM,
D. III. OCTOBRIS
IN VALLE DIVAE MARIAE, NON PRO-
CVL HELMSTETO,

clbccccxxv AB HORA III-III HABENDVM,
SVMME VENERABILEM
DOMINVM ABBATEM,
VICINOSQVE SCHOLAE NOSTRAE BONARVM-
QVE LITTERARVM FAVTORES,
EA, QVA PAR EST, HVMANITATE
INVITAT
IOANNES DAVID MVLLER,
RECTOR.

HELMSTADII
TYPIS PAVLI DIETERICI SCHNORRII,
ACAD. TYPOGR.

